

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklēsiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

Caput XIII. De Gerontio & Maximo, & de Exercitu Honorii: & quomodo
Gerontius cum uxore captus interfectusque est.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

Hispanis, ut ejus aditus custodia juxta antiquam consuetudinem ipsis concederetur, nequaquam id permisit. Quæ quidem res earum regionum incolis causa exitii postmodum fuit. Fractis enim Constantini viribus, Gentes barbaræ Vandali scilicet, Suevi, & Alani, resumptâ fiduciâ, angustias illas occuparunt: multasque urbes & castella Hispaniæ & Galliarum, & tyranni Duces ac Comites cepere. Constantinus vero, cum res ipsi ex animi sententia succedere viderentur, filio Constante ex Cæsaris dignitate ad Augustum culmen evecto, Italiam occupare aggressus est. Cumque Alpes Cottias superasset, Veronam venit, urbem Liguria. Et cum Padum amnem jam trajecturus esset, eadem quâ venerat viâ reversus est, compertâ morte Alavici. Qui cum esset Magister militum Honorii, eoque nomine suspectus quod univrsam Occidentis Imperium in Constantinum transferre vellet, tunc forte occisus fuerat, cum Imperatorem ex processu redeuntem, ut moris est, antecederet. Quo quidem tempore Imperator, protinus ex equo desiliens, palam gratias egit Deo, quod manifesto insidiatore esset liberatus. Porro Constantinus fugiens, Arelatum se recepit. Eodemque tempore filius ejus Constans ex Hispania fugiens, illuc venit. Nam cum Constantini vires imminui cœpissent, Vandali, Suevi & Alani, resumptis animis Pyrenæum montem propere occupaverat, cum eam regionem fertilem atque opulentissimam esse didicissent. Et segnius agentibus iis quibus Constans transitus custodiam commiserat, in Hispaniam irruerunt.

ἀπάνοις κτ' τὸ δὲ χαῖρον ἔειπε Φυλάτιον, οὐκ ἐπέτρεψεν ὁ καὶ αἰὼν γέγονε μὲν ταῦτα τῆς ἀπωλείας τῶν τῆδε κατὰ περὶ τῆς κωνσταντίνου δυνάμεως, ἀναλαβόντες αὐτοὺς ξάνδαλοι τε καὶ σκίβοι καὶ ἀλανοὶ, ἐν τῇ βαρβαρῶν, τῆς παρ' οὗ ἐκρήθησαν, καὶ πολλὰ φέρεται καὶ πόλεις τῶν ἰσπανῶν καὶ γαλιτῶν εἶλον, καὶ τὰς ἀρχοντας τῶν τρυφῶν κωνσταντίνου ὅτεως κτ' γνώμην πραττεῖν δοκῶν, κώνσταντα τὸν υἱὸν ἀντὶ καίσαρος βασιλεῖα κατέστησας, ἐβελύετο τῶν ἰταλιῶν κατὰ λαβὴν καὶ ὁδομέτρους ἀσ κοτύλας αἰ πῆξ, ἠκένεις λιβερώνα πόλιν τῆς λιγυρίας μέλων ὅτι πῆξαι εἶναι τὸν ἠερδανόν, τῶν αὐτῶν ὁδὸν ἀνέστρεψε, μαθὼν τὸν ἀλαεῖρα θάνατον ὃν δὴ στρατηγὸν ὠνοεῖς ὄντα, καὶ ὑποπτικῶς κωνσταντίνου πραγματιζόμενον πᾶσαι τῆς πρὸς τῶν δούσῃν ἡγεμονίαν, ἀναστρέψαντες σιωπῆ ὅτε, προηγεμένον ὡς εἶπε ἰσπανίον τὸ ἐκ παροῦδος τινὸς τῆς κρατῆρος ἰνίκαι δὴ καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτὴν τῆς ἰππε ἀποδοῖς, δημοσία διχαριστήρια τῶν θεῶν ἠύξαι, ὡς προφανῆς ἐπέβλεψε ἀπαλλαγῆς κωνσταντίνου ὅτι φύγων, τὴν δὲ πᾶσαν κατέλαβε κτ' ταῦτα ὅτι καὶ κώνσταντος ὁ αὐτὸς παῖς φύγων ἐκ τῆς ἰσπανίας κατὰ περὶ τῆς κωνσταντίνου δυνάμεως, ἀναλαβόντες αὐτοὺς ξάνδαλοι τε καὶ σκίβοι καὶ ἀλανοὶ, σπασθὲν τὸ πυρηναιὸν ἐκ κατέλαβον, διδάμωνα δὲ πλεσιώτατη τῆς χώραν ἀκρόντες παρεμειληκότων τῶν ἐπιτραπέλιων ὡς καὶ κώνσταντίνου τὴν φέρεται τῆς παρ' οὗ, παρῆλθον εἰς ἰσπανίαν.

CAPUT XIII.

Κεφ. γγ.

De Gerontio & Maximo, & de Exercitu Honorii: & quomodo Gerontius cum uxore captus interfectusque est.

Περὶ γερωντίου καὶ μαξίμου, καὶ περὶ τῆς στρατιᾶς αὐτοῦ, καὶ περὶ τῆς ἀλώσεως γερωντίου, καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, ὡς ἐφάνηθησαν.

Inter hæc Gerontius omnium Constantini Ducum fortissimus; hostis illi factus, Maximum familiarem suum, quem Imperio gerendo idoneum existimabat, Imperiali veste induit, & Tarracone morari iussit. Ipse expeditione adversus Constantinum susceptâ, obiter filium ejus Constantem qui Viennæ agebat, interfici curavit. Constantinus vero cum defectionem Maximij comperisset,

Ἐν τῇ τετάρτῃ ἡμέρῃ οὗ ὅταν κωνσταντίνος ἐστὴν ἀριστος, δυσμενῆς αὐτῷ γεννηθῆναι ἐπιήδειον τε εἰς τρυφῶν ἰδὲ καὶ μαξίμου τὸν αὐτοῦ οἰκειονομίας, βασιλικὴν ἐνέδυσεν ἐὼς ἴτα καὶ ἐν ταρρακόνῃ διάγειν εἶασεν αὐτὸς ὅτι κωνσταντίνου ἐστὴν ἰδὲ καὶ αὐτὸν ἐν βιέννῃ ὄντα ἀναστρέψαντες ἐπὶ τῆς πλεσιώτατης ὡς καὶ κώνσταντος αὐτὸς ἐπὶ τῆς μαξίμου

ἰδοὺ δὲ ἔχον μὴν τὸν αὐτὸν στρατηγὸν πύραυλόν τε ῥή-
 ναπέτομον, Φραγκῶν τε Ἰαλαμανῶν συμ-
 μαχίαν ἀπεθροῦναι μὲν κόνιστι ἢ τῶ αὐτῷ
 παιδί, Βιέννης κ' τῶν τῆδε πόλεων τὴν φυλα-
 κὴν ἐπέτερεψε· Ἐγερόγιος μὲν ἐπὶ τὴν Δρήλα-
 τον ἐλάσας, ἐπολιέει τὴν πόλιν μὲν ἔπολὺ
 ἢ στρατιᾶς ὄνωγίαι κ' τὰ τυράννευ ἀδραχμομέ-
 νης, ἠγάτο κόνιστι· ὅτε ἔαλει νιανε τὸ
 βασιλικὸν πατήρ, Φύρα ἀδραχμήμα μετ'
 ὀλίγων στρατιῶν· οἱ γὰρ πλείους τοῖς ἀμφι-
 τὸν κόνιστιον ἀποσεχώρησαν· οἱ δ' ἐν Ἰσπα-
 νία στρατιῶται, ἀκαταφρόνησον δὲ τῆς φυγῆς
 δόξαν ἔχον τὸν γερόγιον, ἐδεδύσαντο ἀνελεῖν κ'
 φραξάμενοι, νύκτωρ αὐτῶν τὴν οἰκίαν κατέδρα-
 μόν· ὁ δ' ἐμὲ ἑὸς ἀλάνε ἐπιήδειε, κ' ὀλίγων
 οἰκῶν, ἀνωθεν τοξόων, ὑπερ τὰς τελακο-
 σίας ἀναιρεῖ στρατιῶτας ἐπιλάττων ἢ τῶν
 βελῶν, Φύρα γιναι οἱ οἰκέται, καθεύδοντες αὐτῶν τὸ
 οἰκέται· λάθρα γερόγιον ἢ τὸν ἴσον τρέ-
 ποι διασωθῆναι δυναμῶν, ἐχ' εἰλεῖο, κα-
 ταχεθεῖς ἔρωπι νονηχίας τ' αὐτῶν γαμῆλῆς·
 ἀπὸ τῆς ἐμὲ πῆς ἐμβαλοῦν τῆ οἰκίᾳ τῶν
 στρατιῶν, ὅσα ἔχον λοιπὸν σάφης, ἐλπύ-
 δα, ἐκόντ' ἢ συνόντ' ἀπὸ ἀλάνε δὲ τὸ μ-
 νὴ τὴν κεφαλῇ μὲν ἢ ταῦτα κ' τ' ἰδίας γα-
 μῆλῆς ὄλοφωρμένης, κ' μὲν δακρυῶν ἀποσω-
 θῆσθαι ἐαυτῶν τῶ ξιφῶ, ἢ πρὸν ὑφ' ἑτέροις γε-
 νῆσθ, ἀπὸ τῶ ἀνδρῶν ἀποθανεῖν αὐτῶν, καὶ
 τῶ τοτὸ δ' ὄρον ὑσαῖον παρ' αὐτῶν λαθεῖν ἀνι-
 βολύσης· κ' ἢ μὴν γυνὴ ἀνδρεία τ' θεοσκίας
 ἐπαξίως φανείσα, ἢν γὰρ χριστιανῆ, ὡς δὲ τέθνη-
 κε κρείττονα λήθης τὴν ἀπὸ αὐτῆς μνήμην τῶ
 χροῦ παρὰ δόξα γερόγιον ἢ τρίτον ἐαυ-
 τὸν τῶ ξιφῶ παύσας, ὡς ἔκαλειν λαθεῖν
 ἠδ' ἔο, ἀπασάμεν τὸ παρὰ τὸν μηρὸν ξι-
 φῶν, κ' τ' καρδίας ἤλασε.

A Edobicum ducem suum trans Rhenum direxit, ut Francorum & Alamanorum auxilia impetraret. Constanti autem filio suo, Viennæ & reliquarum illic urbium custodiam commisit. At Gerontius Arelatum profectus, eam obsidere aggressus est; Sed non multo post cum exercitus Honorii contra tyrannum missus advenisset duce Constantio, qui pater fuit Valentiniani Augusti, Gerontius cum paucis militibus statim fugam arripuit. Major enim pars eorum ad Constantium transfugerat. Porro Hispanienses milites, Gerontium ob eam fugam contemnendum rati, consilium de eo interficiendo cæperunt; noctuque obfessa ejus domo, impetum in eum fecerunt. Verum Gerontius cum uno Alano familiari suo paucisque admodum servulis, tela ex superiori domus parte conciciens, supra trecentos milites interemit. Sed cum sagittæ defecissent, servi quidem aufugerunt, clam semetiplos demittentes ex domo. Gerontius vero, cum & ipse pari modo posset evadere; Nunechia conjugis amore detentus, id facere recusavit. Luce ortâ, cum milites ignem in domum injecissent, ipse nullam amplius spem salutis relictam videns, Alano comiti suo, id volenti, caput abscidit. Posthæc suæ quoque uxori lamentanti, & cum lachrymis semetipsam gladio admoventi, poscentique ut priusquam in aliorum potestatem veniret, viri sui dextrâ moreretur; utque hoc extremum munus ab ipso acciperet oranti, idem caput amputavit. Ita virilis animi mulier dignum religione sua exitum sortita; erat enim Christiana; sempiternam sui memoriam posteris dereliquit. Gerontius vero, cum se tertio percussisset, nec tamen lethale vulnus accepisset sentiret, stricto pugione quem ad femur habebat, cor suum transfixit.

CAPUT XIV.

De Constantino, & de exercitu Honorii: & de Edobico Magistro militum: quomodo ab Ulfhila Duce qui cum Constantio missus fuerat, victus ac peremptus fuerit.

Κεφ. ιδ'.
 Περὶ κωνσταντίνου καὶ τοῦ στρατοῦ ἰουστινιανοῦ, καὶ ἰσοβίχου τοῦ στρατηγῶ· καὶ ἵπτα ἰσοβίχου ὑπὸ ἑλφίλα τοῦ στρατηγῶ κωνσταντίνου, καὶ φῶ αὐτῶ.

Κόνιστιον δὲ ἀπὸ καθεμῆρας τῆς ὄνω-
 κείας στρατιᾶς, ἐπὶ πύραυλόν τὸν πολιο-
 κίαν ἀπέειχον, ἀγγελθέντ' ἰδοὺ ἔχε μετὰ
 πλείους συμμαχίας ἤξεν· τῶ τοτὸ δὲ καὶ τὰς

Interim circumfidente Arelatum Honorii exercitu, Constantinus adhuc obsidionem sustinebat, cum ei nuntiatum esset, Edobicum cum ingentibus auxiliis adventare. Quod quidem etiam

